

Predložení práce stručně analyzuje situaci burjatského šamanismu v jeho tradičních aspektech s poukazem na současnou situaci jednotlivých větví. V této poslední části zbývá doplnit několik podnetů, k nimž doposud nebyla příležitost vyjádřit se.

Většina současných šamanů se svému tradičnímu řemeslu stále ještě učí. Snáží se přitom, aby jejich zkušenosti zůstaly v souladu s "národními tradicemi", které v životě Burjatu hrají významnou roli. Podstatná přitom zůstává vzájemná interakce mezi jednotlivými šamany i laiky, během níž se ustalují interpretace spomých otázek i) týkajících se kosmologie, pantheonu, rituálních praxí, správného výkladu atributů, znalosti norem a tabů. Individuální pojetí jednotlivých šamanů jsou podrobována vzájemně konfrontaci při někdy až ostrých polemikách a postupně se tak stabilizují v určité obecné koncepci, které se staví základem nových dogmat. Příkladem takového procesu může být sledování vývoje v užívání termínu "šabdag", který se postupně dostal do šamanské kosmologie.

Jelikož se jedná o pojem převzatý z buddhismu teprve v nedávné době, v žádné starší literatuře týkající se šamanismu se s ním nelze setkat.

Šabdag představuje ducha nižší sociální úrovně, který obývá nejručnější místa, může posednout lidi nebo jim přisobit problémy. Obětování na většině posvátných míst podél cest je v současné době zaměřeno na tuto skupinu bytostí, které " ... jsou zlomyslné, nidi piji vodu a jsou nevyzpytatelné",¹⁶¹ proto je dobře zavazat si je darem či obětinou, aby přestali člověku škodit a obtěžovat ho.

Při srovnání této bytosti s tradičním pojetím lokálního ochránce nalezneme některé rozdíly, například v tom, že na jednom místě žije obvykle šabdaku velké množství - obětiny se

Dle: Viktor Vladimirovič Badmajev.
provádějí hromadně a téměř vždy anonymně.

...